

15996
21.02.2017.

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ОКРУЖНИ СУД У ТРЕБИЊУ
Број: 15 0 У 003164 16 У
Требиње, 14.02.2017. године

Окружни суд у Требињу по судији Бојану Стевићу, као судији појединцу, уз судјеловање записничара Данијеле Уљаревић, рјешавајући управни спор по тужби Удружења за борбу против корупције у БиХ“ – Transparency International БиХ, Гајева бр 2. Бања Лука, заступан по Срђану Благовчанину, предједавајућем Одбора директора (у даљем тексту: тужилац), против МХ ЕРС ЗП Електро-Херцеговина АД Требиње, Ул. Јована Рашковића број 6. (у даљем тексту: тужени), ради ћутања управе, у предмету захтјева за приступ информацијама, донио је дана 14.02.2017. године,

ПРЕСУДУ

Тужба се уважава и налаже се туженом МХ ЕРС ЗП Електро-Херцеговина АД Требиње, да поступи по захтјеву за приступ информацијама Удружења за борбу против корупције у БиХ“ - Transparency International БиХ и донесе одговарајућу одлуку у року од 30 дана од дана достављања пресуде.

Образложење

Тужилац, Удружење за борбу против корупције у БиХ“ – Transparency International БиХ, је поднио тужбу овом суду у управном спору против туженог МХ ЕРС ЗП Електро-Херцеговина АД Требиње, а због „ћутања управе“. У тужби се наводи да је тужилац дана 28.04.2016. године, упутио захтјев за приступ информацијама предузећу МХ ЕРС ЗП Електро-Херцеговина АД Требиње, позивајући се на Закон о слободи приступа информацијама РС и том приликом затражио доставу одређених информација које су под контролом тог предузећа. Даље у тужби наводи да предузеће Електро-Херцеговина АД Требиње није доставило одговор у законом предвиђеном року од 15 дана од дана пријема захтјева, па је тужилац ургирао поступање, а како ни након ургирања тужилац није запримио никакав одговор да је дана 15.06.2016. г. упућена жалба због ћутања управе у смислу чл. 231. Закона о општем управном поступку РС. Како је од дана пријема жалбе протекао рок од 60 дана, а тужилац није запримио одлуку другостепеног органа, дана 30.08.2016. г. упућен је захтјев за доставу одлуке другостепеног органа по жалби, а у складу са чл. 17. ст. 1. Закона о управним споровима Републике Српске. Сматра да из наведеног произилази да се у конкретном случају ради о ћутању управе, јер тужени МХ ЕРС ЗП Електро-Херцеговина АД Требиње није по захтјеву донио одговарајући управни акт, нити у законом прописаним роковима, тако ни по накнадном року, због чега су се стекли услови за покретање управног спора, па предлаже да суд усвоји тужбу и наложи туженом органу да омогући приступ информацијама и донесе одговарајућу одлуку у складу са чл. 31. ст. 4. Закона о управним

споровима, те обавезе туженог да надокнади тужиоцу трошкове управног спора који се састоје од накнаде трошкова судских такси на тужбу и пресуду.

На захтјев суда тужени је доставио одговор на тужбу, у којем наводи да се у конкретном случају не ради о управном акту, да тужени није био у обавези у форми управног акта ријешити по захтјеву којим је тражено достављање одређене пословне документације туженог. Даље се у одговору наводи да тужени није законом обавезан да предузима активности за које му нису законом пренесена јавна овлашћења, па да није било основа за вођење управног поступка, односно да тужени није имао обавезу доношења управног акта, па самим тим да нема мјеста ни институту "ћутања администрације", нити вођењу управног спора, те предлаже да суд тужбу одбаци као неосновану.

Након увида у комплетан спис предмета ове управне ствари, увида у тужбу и оспорени управни акт, одговор тужене стране, по одредбама члана 30. став 2. Закона о управним споровима („Службени гласник Републике Српске“, број 109/05, 63/11- у даљем тексту: ЗУС), овај суд је одлучио као у изреци ове одлуке из сљедећих разлога:

Слобода приступа информацијама је регулисана Законом о слободи приступа информацијама БиХ („Службени гласник БиХ“ 28/2000, 45/2006, 102/2009 и 62/2011), те Законом о слободи приступа информацијама ФБиХ („Службени гласник ФБиХ“ број 32/2001 и 48/2011), Законом о слободи приступа информацијама Републике Српске – („Службени гласник Републике Српске“ број 20/2001) и Законом о слободи приступа информација БиХ у Брчко Дистрикту („Службени гласник БД-БиХ“ број 26/2004).

Слобода приступа информацијама као саставни дио права на слободно изражавање утврђено је чл. 10. Европске конвенције о људским правима. То је основно демократско право грађана које омогућава контролу изабраних представника и штити од злоупотребе, које право је прописано у бројним међународним документима.

Закон о слободи приступа информацијама у Републици Српској омогућава право приступа информацијама које су под контролом јавног органа сваком физичком и правном лицу, а сваки јавни орган има одговарајућу обавезу да објави такве информације. Ово право приступа подлијеже само формалним радњама и ограничењима, како је утврђено у овом закону (члан 4. Закона о слободи приступа информацијама Републике Српске).

Захтјеви за приступ информацијама се подnose оном јавном органу за којег подносилац захтјева сматра да је надлежан (члан 11. истог закона).

По пријему захтјева за приступ информацији надлежни јавни орган предузима све редовне мјере да прикупи захтјеване информације и размотри све чињенице и околности које су значајне за обраду захтјева (став 1. члана 14. истог закона).

Сваки јавни орган именује службеника за информисање који обрађује захтјеве сачињене у складу са овим законом. Након именовања службеника за информисање, његово име и подаци за контакт се доставља Омбудсмену Републике Српске (члан 19. истог закона).

У конкретном случају подносилац захтјева за приступ информацијама, у овом поступку тужилац, обратио се предузећу МХ ЕРС ЗП Електро-Херцеговина АД Требиње, тражећи достављање информација: копије свих уговора о јавним набавкама радова, роба и услуга, заједно са припадајућим анексима свих закључених уговора, које је то предузеће закључило у било којем од законом предвиђених поступака у току 2015. г., затим копију правилника о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста, као и списак свих запослених који су у радном односу у том предузећу, независно од врсте и трајања уговорног односа.

Одредбом чл. 3. Закона о слободи приступа информацијама је дефинисан јавни орган као сваки републички орган, градски орган, општински орган или било који орган у Републици Српској, како слиједи: а) извршни орган, б) законодавни орган, в) правосудни орган, г) орган који обавља јавну функцију а именован је или установљен у складу са законом, д) било који други управни орган и њ) правно лице које је у власништву или које контролише јавни орган.

Зависно предузеће Електро-Херцеговина, у овом поступку тужена, је чланица Мјешовитог холдинга "Електропривреда Републике Српске". Из статута туженог произилази да се основни капитал предузећа састоји, поред осталог, од 65,002016 % удјела матичног предузећа ЕРС, а из статута Матичног предузећа Електропривреда Републике Српске АД Требиње произилази да се ради о правном лицу које обавља дјелатност од општег интереса у складу са законом, да је исто организовано као једночлано затворено акционарско друштво у саставу МХЕРС на основу одлуке Владе РС о организовању МХ Електропривреда РС (број 02/1-020-60/06 и 04/1-012-1966/06), те да је исто управљачка фирма у Мјешовитом холдингу ЕРС као и да остварује управљачку функцију контролног акционара над осталих 11 чланова Мјешовитог холдинга (5 зависних предузећа дистрибуције електричне енергије, 5 зависних предузећа производње електричне енергије и ИРЦЕ) на бази већинског учешћа капитала.

Према томе, нису основани наводи туженог да исти није имао обавезу да предузима активности за које му нису законом пренесена јавна овлашћења. У складу са одредбама Закона о слободи приступа информацијама тужени као правно лице које је у власништву или које контролише јавни орган има статус јавног органа, а у смислу одредбе чл. 1. и 4. Закона о слободи приступа информацијама, информације под контролом јавног органа представљају јавно добро, а јавни органи имају обавезе да објаве такве информације. То право приступа подлијеже само формалним радњама и ограничењима, како је утврђено у Закону о слободи приступа информацијама.

Наводи из одговора на тужбу да се у конкретном случају не ради о управном акту односно да тужени није био у обавези да у форми управног акта ријеша по захтјеву тужилаца, којим је тражено достављање одређене пословне документације, нису основани.

Поступак приступа информацијама је прописан у одредбама чл. 11. до 16. Закона о слободи приступа информацијама, па је тако одредбом чл. 12. ст. 1. прописано да у случају ако јавни орган није у могућности да удовољи захтјеву због недостатка

формалних услова, он ће, што је прије могуће, а најкасније осам дана од дана пријема захтјева писмено обавијестити подносиоца захтјева када је такво обавјештавање могуће, да захтјев не може да буде обрађен из наведених разлога. Овим дописом ће обавијестити подносиоца о могућности подношења жалбе одређеном органу коме жалба треба да буде упућена, укључујући неопходне податке, те о праву обраћања омбудсмену РС. Према томе, у конкретном случају обавјештење, односно допис има се сматрати управним актом против којег је дозвољена жалба, што произилази и из напријед наведене одредбе чл. 12. Закона о слободи приступа информацијама, а такође је и из одредбе чл. 14. ст. 3. истог закона видљиво да је надлежни јавни орган у случају одбијања приступа информацијама дужан да о томе дописом обавјештава подносиоца захтјева.

Није спорно да тужени није доносио никакав акт, да није било вођења управног поступка, јер је тужени сматрао да зато нема основа, из чега произилази да су наводи тужбе у цјелости тачни. Како је тужилац поднио захтјев за приступ информацијама, а тужени није доставио одговор у законом предвиђеном року од 15 дана, па како ни након ургирања захтјева није запримљен никакав одговор, тужилац је упутио жалбу због ћутања управе. Обзиром да је од дана пријема жалбе протекао рок од 60 дана, а тужилац није запримио одлуку другостепеног органа по жалби, тужилац је упутио захтјев за доставу одлуке по жалби у складу са одредбом чл. 17. ст. 1. ЗУС-а, па како ни по том захтјеву није донијет одговарајући акт, тужилац је имао основа да покрене управни спор у складу са одредбом чл. 17. ЗУС-а.

Тужилац је покренуо управни спор, а из наведеног произилази да се у конкретном случају ради о „ћутању администрације“, па је овај суд тужбу усвојио и наложио туженом органу да поступи по захтјеву за приступ информацијама и донесе одговарајућу одлуку у складу са одредбама члана 31. став 4. ЗУС-а.

Записничар
Данијела Уљаревић

